

“МОНГОЛ КООСЭН” ТЕХНОЛОГИЙН КОЛЛЕЖИЙН ОЮУТНЫ ЁС ЗҮЙН ДҮРЭМ

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

- 1.1. Энэхүү дүрмийн зорилго нь оюутны суралцах үйл ажиллагаанд дагаж мөрдөх ёс зүйн зарчим, хэм хэмжээг тогтоож, хэвшүүлэн сахиулах, ёс зүйн зөрчлөөс сэргийлэх, таслан зогсоох, ёс зүйн зөрчлийн талаарх санал, гомдлыг хүлээн авч, шийдвэрлэх, зөрчил гаргасан этгээдэд хариуцлага хүлээлгэхтэй холбогдсон харилцааг зохицуулахад оршино.
- 1.2. Оюутан нь шинжлэх ухааны мэдлэг, мэргэжлийн ур чадвартай, хууль, шударга ёсыг дээдэлдэг, хүнлэг иргэн болохын төлөө хичээнгүйлэн суралцана.
- 1.3. Оюутны ёс зүй нь сургалт хүмүүжлийн үйл ажиллагааг чанартай, хүртээмжтэй явуулах үндсэн нөхцөл бөгөөд оюутнаас ёс зүйн хэм хэмжээг заавал сахиж мөрдөхийг шаардана.
- 1.4. Энэхүү Оюутны ёс зүйн дүрэм нь тус сургуулийн дүрэм, хөдөлмөрийн дотоод журам, оюутны дүрмийн салшгүй хэсэг байх болно.
- 1.5. Оюутны ёс зүйн дүрэмд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах асуудлыг Захирлын дэргэдэх зөвлөлийн хурлаар хэлэлцэж, захирлын тушаалаар баталгаажуулна.

Хоёр. Дүрмийн нэр томьёо

- 2.1. Дүрэмд хэрэглэсэн нэр томьёог дараах утгаар хэрэглэнэ. Үүнд:
  - 2.1.1. “Оюутан” гэж “Монгол Коосэн” Технологийн коллежид /цаашид сургууль гэх/ элсэн орж, суралцаж буй суралцагч;
  - 2.1.2. “Оюутны ёс зүйн зарчим” гэж суралцах хугацаанд баримтлах чиг баримжаа;
  - 2.1.3. “Оюутны ёс зүйн хэм хэмжээ” гэж оюутны суралцах хугацаанд мөрдөхөөр тогтоосон шаардлагын цогц;
  - 2.1.4. “Оюутны ёс зүйн зөрчил” гэж энэхүү дүрмээр тогтоосон оюутны ёс зүйн хэм хэмжээг зөрчсөн санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл;
  - 2.1.5. “Ёс зүйн зөвлөл” нь багш, ажилтан, оюутны ёс зүйн асуудлаар зөвлөмж, дүгнэлт, шийдвэр гаргах эрх үүрэг бүхий сургуулийн орон тооны бус нэгж;
  - 2.1.6. “Ёс зүйн зөрчлийг хянан шийдвэрлэх ажиллагаа” гэж ёс зүйн зөрчилтэй холбогдуулан гаргасан санал гомдлыг холбогдох дүрэм, журмын дагуу шийдвэрлэх явц.

Гурав. Оюутны дагаж мөрдөх ёс зүйн хэм хэмжээ

- 3.1. Оюутан нь суралцах хугацаандаа эрдэм мэдлэг эзэмших зорилгыг урьтал болгож, ямагт өөрийгөө хөгжүүлж, сурлагадаа ахиц дэвшил гаргаж байх нь тухайн оюутны эрх ашигт бүрэн нийцэх төдийгүй улс орны хөгжил цэцэглэлтэд оруулах хувь нэмэр мөн.
- 3.2. Оюутан нь суралцах явцдаа хууль, шударга ёсыг дээдлэн, хүнлэг энэрэнгүй байж, зөв боловсон харилцааг эрхэмлэнэ.
- 3.3. Сургуулийн нийт багш, ажилтан, оюутан бүр ёс зүйн зөрчил гарсан даруйд нь таслан зогсоох, зүй ёсны шаардлага тавих, Ёс зүйн зөвлөлд хандан ёс зүйн зохисгүй үйлдлийн талаар мэдээллэх үүрэгтэй.
- 3.4. Оюутан нь өдөр тутмын үйл ажиллагаандаа ёс зүйн дараах хэм хэмжээг дагаж мөрдөнө.
Үүнд:
  - 3.4.1. Сургалтын төлөвлөгөөнд заасан хичээлийг судлах ба хөтөлбөрийн агуулгыг хугацаанд нь бүрэн эзэмшинэ;
  - 3.4.2. Бие даан бүтээлч хандлагаар суралцах чадвар эзэмшиж, сурах эрэл хайгуул хийнэ;
  - 3.4.3. Хичээлийн хөтөлбөр, хуваарь, цаг баримтална;
  - 3.4.4. Хичээлийн даалгавар, бие даалт, дадлагын тайлан, төгсөлтийн ажлыг тогтоосон цаг хугацаанд гүйцэтгэж, хамгаална;
  - 3.4.5. Сургуулийн болон олон нийтийн өмч хөрөнгө, сургалтын хэрэглэгдэхүүн, ном сурах бичиг, гарын авлага, анги танхимын эд хогшил, ширээ сандлыг ариг гамтай эдэлж ашиглана;
  - 3.4.6. Оюутан нь багш шавийн барилдлагыг хүндэтгэнэ;
  - 3.4.7. Бусдыг нас, хүйс, яс үндэс, шашин шүтлэг, оюуны чадавхи, үзэл бодол, нутаг ус, танил тал, гадаад үзэмж, эд хөрөнгө, нийгмийн гарал, гэр бүлийн байдал, төгссөн сургууль, эрүүл мэндийн онцлог шинжээр ялгаварлан гадуурхахгүй байх;
  - 3.4.8. Цахим орчинд мэдээ, мэдээлэл олж авах чадвартай байх;
  - 3.4.9. Цахим орчинд бусадтай зөв боловсон, хүндэтгэлтэй харьцаж, ёс зүйн хэм хэмжээг эрхэмлэх;
  - 3.4.10. Ахмад настан, эрдэмтэн багш, ажилтан, ажилчид, оюутан, найз нөхөд, зочид хэн бүхэнтэй мэндэлж, зөв боловсон харьцах;
  - 3.4.11. Цэвэрч нямбай, зөв боловсон хувцаслах;
  - 3.4.12. Олон нийтийн газар, гудамж талбайд бусадтай зөв боловсон харьцаж, биеэ зөв авч явах;
  - 3.4.13. Аливаа ажилд чин сэтгэлээсээ хандаж, хуурч мэхлэх, худал ярих зэрэг шударга бус зүйлтэй үл эвлэрэх;
  - 3.4.14. Хүнлэг, энэрэнгүй, соёлтой байх;
  - 3.4.15. Оюутнууд болон багшийн зүгээс сургалттай холбоотой ба сургалтын бус асуудлын талаар бодит шүүмжлэл, санал бодлыг хүндэтгэлтэй хүлээн авч, аливаа маргаан, зөрчлийг эв зүйгээр шийдэх;
  - 3.4.16. Сургууль, хамт олны нэр хүндийг өндөрт өргөж, үйл ажиллагаанд нь санаатай болон санамсаргүйгээр саад учруулахаас зайлсхийх;
  - 3.4.17. Сургуулийн Оюутны дүрэм болон энэхүү Оюутны ёс зүйн дүрэмтэй танилцаж, дагаж мөрдөнө.

- 3.5. Хориглосон хэм хэмжээ буюу дараах үйлдэл, эс үйлдлийг ёс зүйн зөрчил гэж үзнэ. Үүнд:
- 3.5.1. Сургуулийн эрхэм зорилго, нэр хүндийг унагах аливаа үл хүндэтгэсэн үйлдэл үзүүлэх;
  - 3.5.2. Сургуулийн багш, ажилтан, хамт суралцагсдын хууль ёсны шаардлагыг үл биелүүлэх;
  - 3.5.3. Сургуулийн эд хөрөнгийг хувийн зорилгод ашиглах;
  - 3.5.4. Хамт суралцагсад болон бусад хүмүүсийг үндэс угсаа, нас, хүйс, арьсны өнгө, шашин шүтлэг, оюуны чадавхи, үзэл бодол, бэлгийн чиг хандлага, эрүүл мэндийн онцлог шинжээр ялгаварлан гадуурхах, тэгш бус хандах, анги, курсийн ялгаа гаргах;
  - 3.5.5. Сургууль болон олон нийтийн газар бусадтай зүй бус харьцах, архи согтууруулах ундаа, мансууруулах бодис, бүх төрлийн тамхи худалдан авах, хадгалах, дамжуулах, хэрэглэх, бусдын амгалан тайван байдлыг алдагдуулах, гэм хор учруулах;
  - 3.5.6. Хичээлийн цагаар бусдын сурах үйл ажиллагаанд саад учруулах, бусдын тавьсан шаардлагыг үл ойшоож хичээлийн хэвийн үйл ажиллагааг алдагдуулах;
  - 3.5.7. Хичээлийн цагаар хичээлд холбогдолгүй зүйл хийх, утсаар ярих, мессэж бичих, тоглох, дуу хөгжим сонсох зэргээр цахим хэрэгслийг хичээлийн бус зориулалтаар ашиглах
  - 3.5.8. Сургалтын хэрэглэгдэхүүн, номын сангийн сурах бичиг, гарын авлагыг зүй зохисгүй ашиглах, гэмтээх, устгах, дахин ашиглах боломжгүй болгох;
  - 3.5.9. Багш, ажилтан, хамт суралцагсдаа үл хүндэтгэж харьцах, доромжлох, нэр хүндийг гутаах, дарамтлан сүрдүүлэх, эд хөрөнгийг эвдлэх, гэмтээх;
  - 3.5.10. Багш, ажиллагсад болон бусад эрх бүхий хүмүүст өөрт ашигтай шийдвэр гаргуулахаар хээл хахууль өгөх, өгөхийг завдах;
  - 3.5.11. Бусдыг айлган сүрдүүлэх, эрхшээлдээ оруулах, дарамтлах, нэр хүндийг гутаах, биед нь халдах, гэмтэл учруулах зодож гэмтээх, элдэв татаас, мөнгө нэхэж авах, дээрэмдэх;
  - 3.5.12. Садар самууныг сурталчилах, түүнд бусдыг уруу татах, бусдад бэлгийн дарамт үзүүлэх;
  - 3.5.13. Оюутан өөрийн хувийн үзэл бодлоо бусдад тулгах, шашны сурталчилгаа хийх;
  - 3.5.14. Оюутан мөрийтэй болон бооцоот тоглоом тоглох;
  - 3.5.15. Ёс зүйн зөрчил гарсан болон гаргасныг мэдэж байж санаатай нуун дарагдуулах;
  - 3.5.16. Сургуулийн орчинд ил задгай, зохисгүй хувцаслах;
  - 3.5.17. Өвчтэй, ханиад томуу болон халдварт өвчин туссан үед хичээлд явахдаа бусдыг үл хүндэтгэн амны хаалт хэрэглэхгүй явах;
  - 3.5.18. Хичээл таслах, хичээлээс хоцрох, хичээл дундуур зөвшөөрөлгүй гарч явах;
  - 3.5.19. Сургуулийн анги, танхим, албан тасалгаа, дотуур байранд зөвшөөрөлгүй нэвтрэх, дотор нь байрлах;
  - 3.5.20. Сургуулийн орчинд хэт чанга дуу авиа гаргах, орилох, исгэрэх, чанга инээлдэх, хөгжим дуугаргах;
  - 3.5.21. Сургуулийн орчинд элдэв хог, шүлс, нус цэр, бохь, тамхины иш хаях, цонх, тагнаас элдэв юм шидэх, бүх төрлийн тамхи татах;
  - 3.5.22. Цэвэрлэгээ, үйлчилгээ, харуул хамгаалалтын ажилчдыг үл ойшоох, хөдөлмөрийг нь үл хүндлэх;

- 3.5.23. Оюутан халуун, хүйтэн зэвсэг, галт зэвсэг, тэсэрч дэлбэрэх, шатамхай бодис зэрэг аюултай зэвсэг, хэрэглэл авчрах, ашиглах, хадгалах;
- 3.5.24. Шалгалтын үеэр бусдад мэдээлэл өгөх, мэдээлэл авах, шалгалтад зөвшөөрөгдөөгүй материал авч орох, ашиглах, гар утас, цахим хэрэгсэл хэрэглэх;
- 3.5.25. Бусдын өмнөөс шалгалт өгөх, бусдыг өөрийнхөө өмнөөс шалгалтад оруулах;
- 3.5.26. Лабораторийн ажил, дадлага, хичээлийн бие даалт, судалгааны ажлыг бусдаар хийлгэх, бусдын хийсэн зүйлийг хуулбарлах, бусдын хийсэн ажил, дэвшүүлсэн санааг өөрийн болгож хууран мэхлэх;
- 3.5.27. Багшийн өгсөн дүн, оноог засах;
- 3.5.28. Дүнгийн хуудас, оюутны үнэмлэх, биеийн байцаалт, тодорхойлолт зэрэг албан бичиг баримтыг хуурамчаар үйлдэх, засвар оруулах, өөрчлөх, зүй бусаар бусдад дамжуулах, ашиглуулах, устгах;
- 3.5.29. Суралцах явцад бусадтай шударга бусаар өрсөлдөж, өөртөө давуу байдал бий болгох;
- 3.5.30. Бусдыг хилсээр буруутгах, мэдээллийг гуйвуулах, нуун дарагдуулах, хутган үймүүлэх, бусдыг гүтгэх, худал мэдүүлэх зэрэг ноцтой үйлдэл гаргах.

Дөрөв. Хүлээх хариуцлага

- 4.1. Ёс зүйн зөрчил гаргасан эсэх асуудлыг Ёс зүйн зөвлөл хянан шийдвэрлэх бөгөөд зөрчил гаргасан оюутанд зөрчлийн хэм хэмжээ, нөхцөл байдал, нийтэд илэрхий байдлыг харгалзан дараах сахилгын шийтгэлийг ногдуулна. Үүнд:
  - 4.1.1. Амаар болон бичгээр сануулах
  - 4.1.2. Улируулан суралцуулах
  - 4.1.3. Сургуулиас чөлөөлөх
- 4.2. Ёс зүйн зөрчил гаргасан оюутанд арга хэмжээ авсан тухай эцэг эх, асран хамгаалагч, багш ажилтан, оюутанд тус тус мэдэгдэнэ.
- 4.3. Анх удаа зөрчил гаргасан буюу зөрчлийн улмаас бага хэмжээний хохирол учруулсан оюутанд сануулах сахилгын шийтгэлийг ногдуулж, оюутны буруугаас эд хөрөнгийн хохирол учирсан бол хохирлыг нөхөн төлүүлэх, ёс зүйн зөрчлийг удаа дараа гаргасан, хуулийн байгууллагаар зөрчил, гэмт хэрэг үйлдсэн нь тогтоогдсон бол сургуулиас чөлөөлөх хүртэл сахилгын шийтгэл ногдуулна.
- 4.4. Сургуулиас чөлөөлөх сахилгын шийтгэл хүлээсэн оюутны сургалтын төлбөрийг буцаан олгохгүй бөгөөд энэхүү дүрэмд заасан ёс зүйн зөрчил гэж үзсэн үйлдлүүдийг мэдээгүй байсан нь хариуцлага хүлээлгэхгүй байх үндэслэл болохгүй.
- 4.5. Сургуулийн Хөдөлмөрийн дотоод журам, Сургалтын журам, Оюутны дүрэм, Оюутны ёс зүйн дүрмийн хүрээнд шийдвэрлэх боломжгүй зөрчлийг Монгол улсын холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу шийдвэрлэнэ.